

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 872/2508

นางน้อย พุ่มพวงโจทก์ นางอรุณ ปิงอุดมจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1463, ป.พ.พ. มาตรา 1472, ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.วิ.พ. มาตรา 183

ย่อ / หลักกฎหมาย

ก่อนสามีโจทก์ตาย ได้ทำนิติกรรมยกที่ดินสินเดิม(ซึ่งเป็นสินบริภัณฑ์) ของสามีให้จำเลยโดยเสนหา โดยมิได้รับความยินยอมของโจทก์ จึงเป็นนิติกรรมที่ทำไปโดยมิชอบ การเพิกถอนก็ต้องเพิกถอน นิติกรรมนั้นทั้งหมด จะเพิกถอนเฉพาะบางส่วนหาได้ไม่ เพราะที่ดินนี้เป็นสินเดิมทั้งแปลง โจทก์ ตั้งประเด็นฟ้องขอแบ่งที่พิพาทซึ่งสามีโจทก์ยกให้จำเลยก่อนตายอ้างว่าเป็นสินสมรส(ซึ่งเป็นสินบริภัณฑ์) ระหว่างโจทก์กับสามีผู้ตาย แต่ข้อเท็จจริงได้ความว่า ที่พิพาทเป็นสินเดิมของผู้ตายซึ่งต้องตกเป็นมรดกของผู้ตายอันจะพึงได้แก่ทายาทต่อไป เช่นนี้ ศาลจะแบ่งที่พิพาทให้โจทก์ในชั้นนี้ ยังไม่ได้ เพราะโจทก์ไม่ได้ตั้งประเด็นฟ้องขอแบ่งในฐานะเป็นผู้รับมรดก

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นภรรยาตาย โดยโจทก์มีสินเดิมฝ่ายเดียวระหว่างอยู่กินด้วยกันเกิดมีทรัพย์สิน คือ ที่ดินโฉนดที่ ๒๐๕๕ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๔ นายทัดได้ออนที่ดินให้จำเลยโดยเสนหาโดยปิดบังไม่ให้โจทก์ทราบ ต่อมานายทัดตาย ที่ดินรายนี้โจทก์เป็นเจ้าของร่วมในฐานะเป็นสินบริภัณฑ์ ๒ ใน ๓ ส่วนการที่นายทัดได้ออนให้จำเลยโดยโจทก์ไม่ยินยอมไม่สมบูรณ์ ขอให้เพิกถอนการโอน และแบ่งให้โจทก์ ๒ ใน ๓ ส่วน จำเลยต่อสู้ว่า ที่ดินโฉนดที่ ๒๐๕๕ เป็นของนายทัดแต่ผู้เดียว นายทัดได้ออนให้จำเลยโดยความสมัครใจ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนการโอน และแบ่งที่ดินออกเป็น ๓ ส่วนโจทก์ได้ ๑ ส่วน อีก ๒ ส่วนเป็นกองมรดกของนายทัด จำเลยฝ่ายเดียวอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้เพิกถอนการโอนที่ดินพิพาทเฉพาะหนึ่งในสามส่วนแบ่งให้โจทก์ โจทก์จำเลยฎีกา ศาลฎีกาประชุมปรึกษาแล้วข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ที่ดินโฉนดที่ ๒๐๕๕ เป็นสินเดิมของนายทัด ย่อมตกเป็นสินบริภัณฑ์ระหว่างสามีภรรยาคือโจทก์และนายทัดตามกฎหมาย การที่นายทัดยกที่ดินรายนี้ให้จำเลยโดยโจทก์ไม่ยินยอมด้วยจึงไม่สมบูรณ์ เพราะเป็นการให้กันตามธรรมดา ศาลฎีกาเห็นต่อไปว่า การเพิกถอนนิติกรรมที่ทำไปโดยไม่ชอบเช่นนี้ ต้องเพิกถอนนิติกรรมนั้นทั้งหมด จะเพิกถอนเฉพาะบางส่วนหาได้ไม่ เพราะที่ดินนี้เป็นสินเดิมทั้งแปลง ข้อที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาให้โจทก์ได้ส่วนแบ่งในที่พิพาท ๑ ใน ๓ นั้นจำเลยฎีกาว่า โจทก์ไม่มีส่วนได้ จึงต้องวินิจฉัยว่า โจทก์มีส่วนได้ตั้งฟ้องหรือไม่ ปรากฏว่าโจทก์ตั้งรูปคดีมาว่าที่พิพาทเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์กับนายทัดผู้ตาย แต่ข้อเท็จจริงตามทางพิจารณาได้ความว่าที่พิพาทเป็นสินเดิมของนายทัด ดังนั้น โจทก์ย่อมไม่มีส่วนแบ่งอย่างสินสมรสโจทก์จะได้ก็เพียงในฐานะเป็นผู้รับมรดกของนายทัดโดยเป็นคู่สมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๓๕ ที่ศาลทั้งสองให้แบ่งที่พิพาทให้โจทก์ในชั้นนี้ ๑ ใน ๓ จึงคลาดเคลื่อนเพราะโจทก์ไม่ได้ตั้งประเด็นฟ้องขอแบ่งในฐานะเป็นผู้รับมรดกของนายทัด ทั้งที่พิพาทเป็นสินเดิมของนายทัดผู้ตายก็ต้องตกเป็นมรดกของนายทัดอันจะพึงตกได้แก่ทายาทต่อไปตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๒๕ ประกอบด้วยมาตรา ๑๕๑๓ พิพากษาแก้ ให้เพิกถอนนิติกรรมยกที่ดินที่พิพาทเสียทั้งอัน และให้ที่ดินนั้นเป็นมรดกของนายทัดต่อไป ไม่ตัดสิทธิ

คู่ความที่จะว่ากล่าวขอแบ่งมรดกรายนี้ใหม่

องค์คณะ

เสนอ บุญยเกียรติ · เชื้อ คงคากุล · ยง เหลืองรังษี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/872/2508>